

Dr. **Ivo Pilar** (Zagreb, 1874.—1933.), po struci pravnik i ekonomist (studirao u Beču i Parizu). Od početka XX. stoljeća do 1920. živi i radi u Bosni i Hercegovini (Sarajevo, Tuzla), potom do smrti u Zagrebu. Sudjelovao i u političkom životu: do jeseni 1918. zalagao se za održanje višenacionalne i multikulturne Austro-Ugarske Monarhije, ali pod uvjetom da se — u državno-političkom i nacionalno-političkom smislu — *reformira*, o čemu je napisao nekoliko važnih programskih spisa. U novostvorenoj južnoslavenskoj državi (Kraljevina SHS — Kraljevina Jugoslavija) politički je proganjan. Znanstvenik i publicist širokih interesa (umjetnost, povijest, sociologija, psihologija, demografija, politička geografija itd.). Najvažnija djela: studija *Secesija* (Zagreb 1898., kojom stječe »legitimaciju teoretičara modernizacije«), stručni rad o recepciji Općeg austrijskog građanskog zakonika u Bosni i Hercegovini (*Entwicklungsgang der Rezeption des Österreichischen ABG in Bosnien und Herzegowina...*, Wien, 1911.), opsežna studija *Die südslawische Frage und der Weltkrieg* (Beč, 1918., pod pseudonimom L. v. Südlant), pionirski rad u hrvatskoj psihologiji (*Borba za vrijednost svoga »ja«*. *Pokus filozofije slavenskog individualizma*, Zagreb 1922.), političko-ekonomska studija *Immer wieder Serbien. Jugoslawiens Schicksalsstunde* (Berlin, 1933., pod pseudonimom Florian Lichtträger).

Sadržaj

RASPRAVE

- 9** Nikica BARIĆ:
Vladan Desnica — novi prilozi za biografiju
- 69** Stjepan MATKOVIĆ:
Ivo Pilar i naprednjaštvo
- 113** Domagoj TOMAS:
Europska »nova desnica« — marginalna politička misao ili ostvariv potencijal?

OSVRT S POVODOM

- 135** Sanja ŠPOJJAR VRŽINA:
Novi pogled na »hrvatske odselidbe«

Ocjene i prikazi

- 159** Nikica Barić, *Ustase na Jadranu. Uprava Nezavisne Države Hrvatske u jadranskoj Hrvatskoj nakon kapitulacije Kraljevine Italije*, Zagreb, 2012. (I. Hršić)
- 162** Vitomira Lončar, *Kazališna tranzicija u Hrvatskoj*, Zagreb, 2013. (N. Obuljen Koržinek)
- 166** Gospić. *Grad, ljudi, identitet*, Zagreb—Gospić, 2013. (I. Brlić)
- 169** Lucius, *Zbornik radova Društva studenata povijesti »Ivan Lučić - Lucius«*, Zagreb, 2012. (M. Maljuga)